

เทคนิคการทำมะนาวนอกฤดูในวงบ่อ ของสวนมะนาวแป้นท้ายไร่ ที่พิจิตร

วงจรของราคามะนาวไม่ว่าจะผ่านไปกี่ปีก็ไม่เคยเปลี่ยนแปลงโดยราคามะนาวจะเริ่มแพงตั้งแต่เดือนมกราคม และจะสูงขึ้นเรื่อยๆ สูงสุดในเดือนเมษายน หลังจากนั้นราคามะนาวก็จะถูกลงเรื่อยๆ ทุกคนที่ทำสวนมะนาว หรือคิดจะทำสวนมะนาวต่างก็ทราบข้อมูลนี้กันเป็นอย่างดี แต่ด้วยความที่การทำมะนาวนอกฤดูมีองค์ประกอบ ของความสำเร็จอยู่หลายประการ จึงทำให้คนที่เชื่อว่าความสำเร็จนี้ได้ยังถือว่ามีอยู่เป็นจำนวนไม่มากนักหาก เทียบกับคนที่อยากสำเร็จ และเทคนิคหนึ่งที่จะนำไปสู่ความสำเร็จของการทำมะนาวนอกฤดูก็คือ การปลูก มะนาวลงวงบ่อซีเมนต์ที่สามารถควบคุมน้ำอันเป็นปัจจัยสำคัญของการทำมะนาวนอกฤดูได้ง่ายกว่าการปลูก มะนาวลงดิน จึงทำให้เทคโนโลยีนี้มีการนำมาใช้กันมากขึ้นในกลุ่มผู้ปลูกมะนาว

วันนี้เราจะพาไปดูเทคนิคการทำมะนาวนอกฤดูของคุณนิพนธ์ พรหมรักษ์ เจ้าของสวนมะนาวแป้นท้ายไร่ ที่ เชื่อว่า วันนี้ชื่อของเขาคงจะเป็นที่รู้จักกันดีของกลุ่มคนที่ทำสวนมะนาวหรือคนที่คิดจะทำสวนมะนาว คุณ นิพนธ์นับเป็นอีกคนหนึ่งที่ประสบความสำเร็จกับการทำนอกฤดูในวงบ่อซีเมนต์ และเขาก็ยินดีที่จะถ่ายทอด ประสบการณ์แห่งความสำเร็จนี้ด้วยความเต็มใจอย่างไม่หวงวิชาแต่อย่างใด

เรารู้จักคุณนิพนธ์จาก เว็บไซต์ สวนมะนาวแป้นท้ายไร่ ที่คุณนิพนธ์ทำขึ้นมา ในเว็บไซต์ของเขาเต็มไปด้วย ข้อมูลและเรื่องราวของมะนาวที่บ่งบอกถึงความตั้งใจของคนทำได้อย่างดี สอบถามจึงทราบว่า การทำ เว็บไซต์นั้นเป็นธุรกิจหลักของเขา ส่วนการทำสวนมะนาวเป็นความฝันที่เขาทำให้มันเป็นจริงในวันที่ธุรกิจหลัก เขาอยู่ตัวแล้ว วันนี้คุณนิพนธ์บริหารงานผ่านเทคโนโลยีทันสมัยในรูปแบบต่างๆ ขณะที่ตัวเองปักหลักและ ทุ่มเทอยู่กับสวนมะนาวแป้นท้ายไร่ ที่ อ.สามง่าม จ.พิจิตร

คุณนิพนธ์ บอกว่า ก่อนจะมาทำสวนมะนาวนั้นเขาศึกษาข้อมูลมะนาวมาไม่น้อยทีเดียว แถมยังตระเวนดูสวน มะนาวในแหล่งปลูกมะนาวหลายพื้นที่ เรียกว่าพกอาวุธทางความรู้ไว้พร้อมก่อนที่จะลงมือจริง และนี่เองคือ ความได้เปรียบที่ทำให้เขาก้าวไปสู่ความสำเร็จได้ค่อนข้างเร็ว

ปลูกมะนาวพันธุ์ไหนดี

คุณนิพนธ์กล่าวว่าพื้นฐานสำคัญของการเริ่มต้นทำสวนมะนาวก็คือการเลือกพันธุ์ เขาแนะนำแป้นรำไฟกับแป้นพวง ด้วยจุดเด่นของแป้นรำไฟที่เป็นมะนาวผลโต เปลือกบาง ตลาดมีความต้องการสูง ส่วนแป้นพวงผลเล็ก หน้อย แต่ก็ออกดอกง่าย แป้นพิจิตร 1 แม้จะทนโรค แต่ราคากิ่งพันธุ์สูง และมีจุดด้อยตรงที่แกนใหญ่ เปลือกหนา เมล็ดเยอะ ตลาดแคบ

เทคนิคการเพิ่มความสมบูรณ์ให้แก่มะนาวปลูกใหม่ในปีแรก

สำหรับมะนาวที่ปลูกลงดินนั้น ระยะปลูกที่เหมาะสมคุณนิพนธ์แนะนำ 5-6 เมตร 1 ไร่ ปลูกได้ประมาณ 55 ต้น ส่วนมะนาวลงบ่อ ใช้ระยะปลูก 3x3 เมตร 1 ไร่ประมาณ 150-170 ต้น เพราะมะนาวในวงบ่อขนาดต้นจะไม่ใหญ่ ปลูกถี่ได้ ขนาดของวงบ่อที่ใช้ เส้นผ่าศูนย์กลาง 80 ซม. สูง 40 ซม. วงบ่อเป็นฝักบัวกับตัววงบ่อแยกจากกัน ตอนปลูกก็เพียงแต่เอาวางบ่อวางลงบนฝา เพื่อให้ น้ำสามารถระบายออกได้ทางรอยต่อของบ่อกับฝา ราคา วงบ่อ 1 ชุด ประมาณ 180 บาท

ต้นมะนาวที่ปลูกใหม่นั้นไม่ว่าจะปลูกลงดินหรือปลูกในบ่อซีเมนต์ การดูแลเริ่มต้นให้ใช้ปุ๋ยเคมีสูตร 46-0-0 จำนวน 1 กก.ละลายเข้าน้ำจำนวน 10 ลิตร ราดรอบๆ ต้นมะนาวโดยราดห่างจากโคนต้นประมาณ 1 คืบ โดยใช้แค่ 1 แก้วต่อต้นเท่านั้น ทำเช่นนี้มะนาวไปจนถึงอายุ 1 ปี โดยราดรดทุกๆ 20 วัน เมื่อมะนาวแตกกิ่งเป็นกิ่งกระโดงลักษณะใบโพเป็นพาสลาด ให้ทำการตัดยอดของกิ่งนั้นออกโดยตัดลงมาประมาณ 2 นิ้ว เมื่อกิ่งที่ตัดแก้ดีแล้วมันจะแตกยอดออกมาอีก 2-3 ยอดจากที่กิ่งที่โดนตัดออกไป และหากกิ่งที่ออกมาใกล้พื้นดินมากๆ ให้ตัดทิ้งเพื่อให้รูปทรงของต้นมะนาวเมื่อโตขึ้นจะมีทรงพุ่มที่สวยงาม และง่ายต่อการเข้าไปปฏิบัติงานต่างๆ วิธีนี้มะนาวจะโตเร็วทรงพุ่มสวยงาม แข็งแรงสมบูรณ์มากๆและพร้อมที่จะให้ผลผลิตได้เป็นที่พอใจ และอย่าลืมดูแลศัตรูพืชของมะนาวด้วยโดยเฉพาะ หนอนขอนใบ เพลี้ยไฟหรืออื่นๆรับรองต้นมะนาวจะสมบูรณ์มากๆ และไม่ต้องไปกลัวมะนาวเหี่ยวใบหรือมะนาวบ้าใบ เพราะว่าเราทำช่วงปีแรกเท่านั้นเพื่อให้ต้นมะนาวสมบูรณ์ที่สุด

เทคนิคการทำให้มะนาวออกดอกและติดผลช่วงนอกฤดู

โดยทั่วไปมะนาวหลังจากปลูกไปแล้วประมาณ 8 เดือนมะนาวก็จะเริ่มออกดอกบ้างแล้ว แต่หลายคนปล่อยให้ให้มีลูกเลย วิธีนี้ไม่ถูกต้องจริงๆแล้วควรจะเด็ดทิ้งเสียให้หมดรอจนกว่ามะนาวอายุ 1 ปี 3 เดือน ขึ้นไปแล้วปล่อยให้ให้มีลูก เพราะว่าสภาพของต้นยังไม่พร้อมมีลูกควรรอให้พร้อมสมบูรณ์แล้วค่อยปล่อยให้ให้มีลูกก่อน จะมีผลกระทบในระยะยาวเช่นอายุของต้นโทรมเร็ว ผลผลิตไม่เต็มที่

สำหรับมะนาวที่ให้ผลผลิตแล้ว หลังเก็บเกี่ยวผลผลิตแล้ว จะมีมะนาวส่วนที่ยังติดต้นยังไม่ต้องเอาออกให้คงไว้แบบนั้นหรือเก็บเกี่ยวไปเรื่อยๆ ช่วงนี้มะนาวอย่าให้ขาดน้ำเป็นเด็ดขาดโดยให้น้ำทุกวัน สำหรับมะนาวที่ปลูกในวงบ่อซีเมนต์เติมดินที่ผสมปุ๋ยคอกลงไปให้เต็มวงด้วย จากนั้นบำรุงโดยให้ปุ๋ยเคมีสูตร 25-7-7 ต้นละ 3 กำมือ และสลับกับการให้ปุ๋ยเคมีสูตร 46-0-0 (ใส่ห่างจากโคนต้น) ทุก 25 วัน ช่วงนี้ต้องรักษายอดมะนาวที่ออกใหม่อย่าให้เพลี้ยไฟหรือหนอนซอนใบมาทำลายยอดอ่อนมะนาวได้ ดอกที่ออกมาช่วงพฤษภาคม-มิถุนายนให้ปลิดทิ้งตลอด

ช่วงเดือนกรกฎาคม ต้นมะนาวจะสมบูรณ์สุดๆ ช่วงนี้ให้รดให้ปุ๋ยเคมีสูตร 46-0-0 แต่ยังคงให้ปุ๋ยเคมีสูตร 25-7-7 เหมือนเดิมแต่ให้ถี่ขึ้นคือ 20 วันต่อครั้ง โดยลดจำนวนลงเหลือ 2 กำมือ ส่วนน้ำยังคงให้สม่ำเสมอเช่นเดิมแต่หากฝนตกก็ควรงดน้ำ เพราะช่วงนี้เข้าหน้าฝนแล้ว เมื่อถึงปลายเดือนกรกฎาคม ให้ตัดแต่งกิ่งทรงพุ่มออกประมาณ 30% ลูกที่ติดอยู่บนต้นทั้งหมดเอาออก หากมีดอกก็ให้ปลิดทิ้งให้ต้นมะนาวว่าง

ช่วงเดือนสิงหาคม-เดือนกันยายน ช่วงนี้มะนาวจะแตกยอดอ่อนมามาก บางส่วนที่ไม่ได้ตัดแต่งกิ่งก็จะมีดอกออกมาบ้างก็ให้ทำการเด็ดทิ้งเช่นเดิม และเน้นพ่นยาเพื่อรักษายอดอ่อนให้ดี สำหรับเดือนนี้ทั้งเดือนให้ลดการให้ปุ๋ยเคมี 25-7-7 เหลือต้นละ 1 กำมือแต่น้ำยังคงให้ตามปกติ

ช่วงเดือนตุลาคม ให้ปุ๋ยเคมีสูตร 12-24-12 ต้นละ 3 กำมือ จำนวน 2 ครั้ง โดยห่างกัน 20 วัน หลังจากนั้นจะสังเกตเห็นว่ามะนาวจะออกดอกมาเรื่อยๆซึ่งดอกที่ออกจะเป็นดอกคุณภาพดี คือออกมาพร้อมยอดอ่อน และออกมาจากซอกใบ จากนั้นไปให้บำรุงด้วยปุ๋ยเคมีสูตรเสมอ เช่น 15-15-15 หรือ 16-16-16 และทำการรักษาดอกมะนาวให้ดีโดยต้องรักษาเชื้อราต่างๆ เนื่องจากช่วงนี้อากาศเริ่มหนาวเย็นความชื้นสูง และจะได้มะนาวผลโตๆไว้จำหน่ายในช่วงหน้าแล้งที่ว่ากันว่ามะนาวแพงที่สุดโดยมีมะนาวจำหน่ายตั้งแต่เดือนมีนาคม จนถึงเดือนกรกฎาคม ซึ่งจะเป็นช่วงที่มะนาวราคาที่เกษตรกรปลูกมะนาวพอใจในราคามะนาวมากที่สุด

การดูแลรักษามะนาวช่วงออกดอกถึงเก็บเกี่ยวผลผลิต

เดือนพฤศจิกายน-ธันวาคม ส่วนใหญ่การปลูกมะนาวจะเริ่มติดผลขนาดเล็กถึงใหญ่ ควรมีการให้ปุ๋ยคอกหรือปุ๋ยหมักอีกครั้ง และให้ปุ๋ยเคมีสูตร 25-7-7 ระยะเดือนต้องพ่นสารเคมีป้องกันกำจัดเพลี้ยหอย ไรแดง เพลี้ยไฟ ที่มักจะระบาดได้ง่าย นอกจากนี้อาจพ่นธาตุอาหารเสริมทางใบ เช่น เหล็ก แมงกานีส สังกะสี โบรอน และอย่าให้มะนาวขาดน้ำในช่วงนี้

เดือนมกราคม มะนาวจะเริ่มขยายผลให้ใหญ่ขึ้น ให้ปุ๋ยสูตรเสมอ เช่น 16-16-16 เพื่อบำรุงผลและต้นไม่ให้

โทรม ช่วงนี้อากาศหนาว โดยเฉพาะภาคเหนือ จะต้องให้น้ำมากขึ้นกว่าปกติ เพื่อให้ผลมะนาวมีการเจริญเติบโตที่ปกติและผลมีคุณภาพดี มีน้ำมาก และมีกลิ่นหอม เดือนมกราคมอาจมีบางผลที่เริ่มแก่บ้างก็สามารถเก็บจำหน่ายได้

เดือนกุมภาพันธ์-เมษายน มะนาวจะเริ่มเก็บเกี่ยวได้มากขึ้น จึงควรทยอยและเลือกเก็บมะนาวที่เริ่มแก่ โดยเฉพาะช่อผลที่แน่นเกินไป

เดือนพฤษภาคม-มิถุนายน หลังจากเก็บเกี่ยวผลผลิตส่วนใหญ่หมดแล้ว อาจมีผลผลิตส่วนหนึ่งเหลืออยู่บนต้นบ้าง ถ้าไม่มากเกินไปก็สามารถเลี้ยงไว้บนต้นได้ หลังจากนั้นควรใส่ปุ๋ยสูตร 16-16-16 เพื่อบำรุงต้น และถ้ามีต้นที่กำลังออกดอกใหม่ ควรทำลายดอกทิ้ง ซึ่งมีหลายวิธีแต่ขอแนะนำให้ใช้วิธีการตัดแต่งดีที่สุด อีกวิธีหนึ่งที่ทำพอจะทำได้ คือการใช้ปุ๋ยยูเรีย ฉีดพ่นที่ช่อดอกให้ดอกร่วง โดยใช้อัตรา 1 กก.ผสมน้ำ 20 ลิตร(5%) ฉีดพ่นเฉพาะช่อดอก ก็สามารถทำได้เช่นกัน อย่างไรก็ตามถ้าใช้มากเกินไป อาจทำให้เสียหายต่อตาและกิ่ง หรือใบได้ จึงต้องใช้ด้วยความระมัดระวัง

ผลกระทบสำหรับมะนาวในช่วงปลายฝนต้นหนาว

หลายคนที่ทำมะนาวนอกฤดูต้นมะนาวก็ต้องออกดอกในช่วงหน้าหนาวพอดี ดังนั้นเรามาดูปัญหาและวิธีการป้องกันแก้ไขปัญหามะนาวที่เราปลูกไว้ดังนี้

-ฤดูฝน ก่อนปลูกมะนาวจะต้องศึกษาพื้นที่เสียก่อนว่ามีประวัติน้ำท่วมหรือไม่ ถ้าท่วมแน่เลยท่วมสูงสุดเท่าไหน เพื่อหาทางป้องกันเช่นทำกรวยรอง เป็นต้น และโรคที่มักจะมากับหน้าฝนหรืออากาศชื้นๆนั้นมักพบว่าโรคแคงเกอร์และเชื้อราต่างๆ รวมถึงเพลี้ยไฟด้วย ดังนั้นต้องหมั่นตรวจสอบดูแลและป้องกัน

-ฤดูหนาว ช่วงนี้อากาศจะมีความชื้นสูงและเป็นเวลาเดียวกันกับที่มะนาวนอกฤดูของเรากำลังออกดอกหรือเริ่มติดผลอ่อนๆซึ่งเป็นช่วงสำคัญมากสำหรับชาวสวนมะนาว เพราะมันหมายถึงจำนวนผลผลิตที่จะตามมาในช่วงที่มะนาวราคาแพงที่สุด ที่สำคัญก่อนหน้านี้ต้องบำรุงต้นให้สมบูรณ์มาก่อน ไม่เช่นนั้น มะนาวจะสลัดผลอ่อนที่เพิ่งติดลูกออกเพราะความไม่สมบูรณ์ของต้นนั่นเอง ปัญหาที่พบมากที่สุดสำหรับช่วงนี้คือเชื้อรา คือเชื้อราลงขั้วซึ่งจะเกิดจากกลีบดอกที่ร่วงมาอัดรวมกันบริเวณขั้วของมะนาวที่เพิ่งติดผล เมื่อแห้งแต่อากาศมีความชื้นมากๆจึงเกิดเชื้อราขึ้นทำให้ผลอ่อนหลุดร่วงหรือที่เรียกว่าหักคอมันนั่นเอง ดังนั้นแนวทางป้องกันคือกำจัดกลีบดอกที่ร่วงหล่นติดอยู่ตามช่อผลของมะนาวออกไป เช่นการเขย่าเบาๆ เป็นต้น พร้อมกับพ่นสารป้องกันกำจัดเชื้อราและแคงเกอร์ไปพร้อมกันด้วย

คุณนิพนธ์บอกว่า ที่กล่าวมานี้เป็นเพียงแนวทางต่างๆ ชาวสวนต้องนำไปปรับแต่งให้เข้าสวนมะนาวของตัวเองได้ ที่สำคัญต้องบำรุงต้นมะนาวให้สมบูรณ์มากที่สุด เพราะสิ่งนี้เป็นสิ่งสำคัญที่สุดสำหรับพวกเขาชาวสวนมะนาว

Rakkaset Nungruethail รักษาเกษตร

